

Prof. Hakkı Keskin, Hamburg'ta yabancılara oy hakkı verilmesi konusundaki görüşlerini Tercüman'a açıkladı:

“Bu bir başlangıçtır”

Mehmet ATAĞ

HAMBURG (Tercüman)-Alman 1. kanal televizyonu HARD'nin "Yabancılara oy hakkı" konusunda geçen hafta yayınladığı programa konuşmacı olarak katılan Hamburg'taki Türkiye Göçmenler Birliği Başkanı Prof. Dr. Hakkı Keskin (44), bir araştırma nedeniyle Amerika'ya hareketinden önce Tercüman'ın son gelişmelerle ilgili sorularını cevaplandırdı. Prof. Keskin'le görüşmemiz şöyle geçti:

SORU: Sayın Keskin, Türkiye Göçmenler Birliği'nin çalışmalarını hangi doğrultuda gidiyor? Son 1,5 yıllık sürede ne gibi mesafeler alındı?

CEVAP: Kuruluş hedeflerimiz doğrultusunda, yabancı düşmanlığına karşı Alman yetkililer ve kamuoyunun dikkatini çekmeğe çalıştık. Polisin tarafsız çalışmasını istedik ve bir ölçüde bunu sağladık. Bugün Hamburg'taki U ve S-Bahn'larda geceleri polis nöbet tutuyor. Polis bir dizi önlemler aldı. Türkler ve yabancılar bugün güven içerisinde yaşıyorlar. Yani, biz kendilerine "Sizin burada birtakım haklarınız var, siz horlanmaya layık değilsiniz" diyerek moral verdik.

SORU: Bu haklar hangileridir?

CEVAP: Türk ve yabancıların, Almanya'da toplumun her konumunda eşit hak sağlamaları, bizim öteden beri savunduğumuz prensiplerdir. Bunları basın, radyo ve TV'de hep vurguladık ve "25 senedir burada bulunanlara artık yabancı muamelesi yapılamaz. Onlar için ayrı bir "yasal konum" gerekmektedir. Orta ve uzun vadede Almanlarla yabancılar arasındaki her türlü gerginliğin giderilmesi ve iyi komşuluk, dostluk, barış içerisinde ve bir arada yaşanılması için bu şarttır. Bunun için ise, yabancılara her alanda adım adım eşit haklar sağlanması gerekmektedir. Bunun ilk şartı da "seçme-seçilme hakkı"dır" dedik. Hamburg'ta SPD-FDP hükümetinin aldığı oy hakkı kararı ile, yabancılar için yeni bir dönem başlamış olmaktadır.

SORU: Federal İçişleri Bakanı, "Eğer Hamburg'ta yabancılara oy hakkı verilirse, Anayasa Mahkemesi'ne başvururuz" demiş. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

CEVAP: Bu konuda kötümser değilim ve sayan bakanın Anayasa Mahkemesi'ne başvuracağını pek sanmıyorum. Blöf de olabilir. Fakat, konunun Anayasa Mahkemesine götürülmesi halinde, bizim açımızdan lehte bir karar çıkacağına inanıyorum. Çünkü, Anayasa Mahkemesi eski başkanı Benda (CDU) ve yine Anayasa Mahkemesi eski hakimlerinden Hirsch, yabancılara oy hakkı verilmesinin Anayasa'ya aykırı olmadığını açıklamışlardı. Bu arada, yabancılar lehine 3 tane de "bilimsel rapor" hazırlanmıştı. Ayrıca, Niedersachsen eyaletinde yabancılara oy hakkı verilmesinin Anayasa ile ters düşmediğine dair Lüneburg Yüksek Mahkemesi'nin kararı var. Bu sebeplerden dolayı, neticeden ümitliyim diyorum.

SORU: Ne zamandan beri bu tür çalışmalar yapıyorsunuz?

CEVAP: Ta öğrencilik yıllarımdan beri, yaptığım öğretim gereği politik ve sosyal çalışmaların içerisindeyim. Türkiye, 3. Dünya ülkeleri ve Almanya'daki yabancılar politikası üzerine birkaç kitabım ve birçok yayımlım da bulunuyor.

SORU: Sayın Keskin, seçim hakkı gerçekleşirse, bunu hangi hakların takip etmesi için çaba göstereceksiniz?

CEVAP: Yerel seçim hakkını aldıktan sonra üzerinde durduğumuz en önemli konu "Alman vatandaşlığına geçişin kolaylaştırılması ve çifte vatandaşlığın da kendi ülke vatandaşlığını kaybetmeden verilmesi" olacaktır. Göçmenlere yeni bir "yerleşme yasası" ile, diğer hakları da kapsayan "yerleşme hakkı" sağlanması için çalışmalarımız sürecektir.

SORU: Türkiye Göçmenler Birliği olarak hangi makamlar veya kurumlarla temas kurduunuz, onların konulara yaklaşımı nasıl oldu?

CEVAP: Başta SPD'nin Almanya ve Hamburg teşki-

latı olmak üzere, FDP, Yeşiller, yeni yeni CDU, sendikalar, kilise, senato yetkilileri, basın yayın organları, radyo ve TV ile çeşitli temaslarımız oldu, programlara çıktık, basında uzun uzun görüşmelerimiz yayımlandı. Hepsinin de sonuca olumlu katkısı olmuştur.

SORU: Hamburg Başkonsolosluğu ile temaslarınız olmadı mı?

CEVAP: Tabii, 2 görüşmemiz oldu. T.C. Hamburg Başkonsolosu Sayın Faruk Loğoğlu ile yaptığımız görüşmede, Almanya'da Türk toplumunun etkin bir sosyal baskı grubu haline gelmesi çalışmalarını, Türk hükümetinin de desteklemesi gerektiğini izah ettik ve kendilerinden olumlu cevap aldık.

SORU: Sayın Keskin, Kuzey Almanya'da günlük Türkçe yayın yapacak bir radyo ve NDR Danışma Kurulu'nda bir Türk temsilcinin de bulunması yolunda aylar önce yaptığınız bir girişim vardı. Sonuç ne oldu?

CEVAP: Hamburg, Schleswig-Holstein ve Aşağı Saksonya eyaletlerini kapsayacak bir bölgede 180 bin dolayında Türk vatandaşının yaşadığını ve bunlar için günlük Türkçe yayın yapacak bir radyo'nun kurulmasını belirterek, ilgili mercilere başvurmuştuk. Bugüne kadar gelen cevaplar, konunun araştırıldığını ve durumun müsbet şekilde karşılandığı yönündedir. Partiler ve Radyo kurumu temsilcileriyle temaslarımız sürmektedir.

SORU: Hamburg'ta kurulan SPD-FDP koalisyonu size ümit veriyor mu?

CEVAP: Bu eyalette işbaşına gelen SPD-FDP yönetiminin beklediğimiz de, her zaman ileri sürdüğümüz taleplerin kısa zamanda gerçekleştirilmesidir. Yabancılardan vana bir çalışma yapacaklarına inanıyorum. Son "Yabancılar oy hakkı" konusu da bunun müsbet bir işareti olarak görülüyor.

SORU: Hamburg'ta bir yabancılar temsilcisi seçilmesi sözkonusu mu?

CEVAP: Hamburg eyaletinde bir yabancılar temsilcisi seçilmesi ve bunun da bir Türk olması yolundaki isteğimiz, prensip olarak kabul edilmiş bulunmaktadır. 1988 yılında bu prensip kararının gerçekleşmesini ümit ediyoruz.

SORU: Sayın Keskin, Hamburg'ta yabancılara oy hakkı verilmesi için SPD ile FDP'nin anlaşması üzerine, İranlı bir yazar tarafından bu eyalette "Yabancılar Partisi" kuruldu. Bu hareketi nasıl karşılıyorsunuz?

CEVAP: Yabancıların kendi partilerini kurmalarını kesinlikle doğru bulmuyorum. İyi niyetle kurulmuş olsalar bile, girişim menfi netice doğurur. Buradaki Türkler'i ele alacak olursak, 4-5 görüşü yansıtan partiler kurulduğunda, hiçbir yüzde 5 barajını aşamaz ve bu baraja takılan partiler de hiçbir etkinlik gösteremez. Bana göre, yabancıların kuracağı bir parti hiçbir zaman bir "tabela partisi" olmaktan öteye gidemez. Yapılması en doğru olan iş, mevcut Alman partileri içerisinde etkin olmaya çalışarak, Türkler'in bu toplumda haklarını alabilmeleri için faaliyet göstermektir.

SORU: Yerel seçim hakkı'nın peşinden "Genel seçim hakkı" talebi gelebilir mi?

CEVAP: Genel seçim hakkına Alman Anayasası kesin olarak kapalıdır. Bunun için Alman vatandaşı olma şartı vardır. Bu sebeple de biz yerel seçim hakkıyla yetinmenin doğru olacağına inanıyoruz. Genel seçim hakkı için Alman vatandaşlığının geçme ve çifte vatandaşlık konularında kolaylıklar talep ediyoruz.

SORU: İlk olarak referandum için gümrük kapılarında oy kullanan gurbetçi vatandaşlarımızın, seçim sandıklarına fazla rağbet göstermedikleri ileri sürülüyor. Sizce bunun sebebi nedir?

CEVAP: Türkiye'deki referandum sebebiyle gümrük kapılarında oy kullanan gurbetçi vatandaşlarımızın az oluşu, onların Türkiye'dekinden ziyade Avrupa'da çalıştığı ülkedeki meselelerine daha fazla önem verdiğini ortaya koymaktadır. Bu da, yurt dışındaki vatandaşlarımızın yığınla sorunu olduğunun açık bir dellidir.